

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TBMM

Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği Sınavı

KONU ANLATIMLI

%100 ÖZGÜN

TBMM Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği
Duyurusuna Uygun olarak hazırlanmıştır.

TBMM

GÖREVDE YÜKSELME VE ÜNVAN DEĞİŞİKLİĞİ SINAVI KONU ANLATIMLI

EDİTÖR

Turgut MEŞE

YAZAR

Komisyon

©

Bütün hakları Data Yayınlarına aittir. Yayıncının ve editörün izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz. Kitabın bilimsel sorumluluğu editöre aittir. Editör bölümlere katkıda bulunmuştur.

**BU KİTAP T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞININ BANDROLÜ İLE
SATILMAKTADIR.**

ISBN/Sertifika No

ISBN No/Tarih: 978-625-8221-34-3 / 29.01.26

Sertifika No: 40447

SAYFA TASARIMI

Data Dizgi Ekibi

KAPAK TASARIMI

Data Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT

Data Dijital Matbaacılık

İvedik Organize Sanayi 1518 Sok.
Matbaacılar Sitesi Mat-Sit İş Merkezi No:2/20
Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 384 29 95 – 0 505 925 57 81

ÖN SÖZ

TBMM Personeli Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği Sınavı için titiz çalışmalar sonucunda hazırlamış olduğumuz “Hazırlık Kitabımızı” siz değerli adayların hizmetine sunmaktan mutluluk duyuyoruz. Hazırlık kitabımız güncel mevzuat konuları dikkate alınmış olup geçmiş sınavdaki çıkmış tüm sorular analiz edilerek hazırlanmış ve konu sonlarına bolca testler konularak kendinizi pekiştirmeniz arzulanmıştır. Bu kitabımızın sizlere çok faydalı olacağına inanıyor ve yapılacak olan sınavda başarılar diliyoruz.

DATA YAYINLARI

KİTABA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİZ İÇİN

datayayinlari@gmail.com adresine e-posta ile veya

0542 262 03 37 WhatsApp iletişim numaramız

üzerinden iletebilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

ÜNİTE 1 TÜRKİYE CUMHURİYETİ 1982 ANAYASASI	5
TESTLER	
ÜNİTE 2 657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU	64
TESTLER	
ÜNİTE 3 6253 SAYILI TBMM BAŞKANLIĞI İDARİ TEŞKİLATI KANUNU (2,3,4 VE 5'İNCİ BÖLÜMLERİ)	110
TESTLER	
ÜNİTE 4 KAMU GÖREVLİLERİ ETİK DAVRANIŞ İLKELERİ İLE BAŞVURU USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK 122	
TESTLER	
ÜNİTE 5 TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI İDARİ TEŞKİLATI GÖREVDE YÜKSELME VE UNVAN DEĞİŞİKLİĞİ	
YÖNETMELİĞİ	133
TESTLER	
ÜNİTE 6 TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI İDARİ TEŞKİLATI RESMÎ YAZIŞMALARDA UYGULANACAK	
USUL VE ESASLAR HAKKINDA GENELGE (2021/1)	145
TESTLER	
ÜNİTE 7 TÜRKÇE	156
TESTLER	
ÜNİTE 8 SÖZEL MANTIK (MUHAKEME) BECERİLERİ	188
TESTLER	
ÜNİTE 9 ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ	213
TESTLER	
ÜNİTE 10 TÜRKİYE COĞRAFYASI	288
TESTLER	
ÜNİTE 11 VATANDAŞLIK	411
TESTLER	
ÜNİTE 12 GENEL KÜLTÜR, GÜNCEL KONULAR	445
TESTLER	

DATA YAYINLARI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ 1982 ANAYASASI

BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ VE GENEL ESASLAR

1.ÜNİTE

1.BÖLÜM

Bu ünite ilgili online soru çözmek için karekodu okutunuz.

BAŞLANGIÇ

Türk Vatanı ve Milletinin ebedi varlığını ve Yüce Türk Devletinin bölünmez bütünlüğünü belirleyen bu Anayasa, Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu, ölümsüz önder ve eşsiz kahraman Atatürk'ün belirlediği milliyetçilik anlayışı ve onun inkılap ve ilkeleri doğrultusunda;

Dünya milletleri ailesinin eşit haklara sahip şerefli bir üyesi olarak, Türkiye Cumhuriyetinin ebedi varlığı, refahı, maddi ve manevi mutluluğu ile çağdaş medeniyet düzeyine ulaşma azmi yönünde;

Millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletine ait olduğu ve bunu millet adına kullanmaya yetkili kılınan **hiçbir kişi** ve kuruluşun, bu Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı;

Kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyip, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medeni bir işbölümü ve işbirliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu;

Hiçbir faaliyetin Türk milli menfaatlerinin, Türk varlığının, Devleti ve ülkesiyle bölünmezliği esasının, Türklüğün tarihi ve manevi değerlerinin, Atatürk milliyetçiliği, ilke ve inkılapları ve medeniyetçiliğinin karşısında korunma göremeyeceği ve laiklik ilkesinin gereği olarak kutsal din duygularının, Devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılmayacağı;

Her Türk vatandaşının bu Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak milli kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddi ve manevi varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu;

Topluca Türk vatandaşlarının milli gurur ve iftiharlarda, milli sevinç ve kederlerde, milli varlığa karşı hak ve ödevlerde, nimet ve külfetlerde ve millet hayatının her türlü tecellisinde ortak olduğu, birbirinin hak ve hürriyetlerine kesin saygı, karşılıklı içten sevgi ve kardeşlik duygularıyla ve "Yurtta sulh, cihanda sulh" arzu ve inancı içinde, huzurlu bir hayat talebine hakları bulunduğu;

FİKİR, İNANÇ VE KARARIYLA anlaşılacak, sözüne ve ruhuna bu yönde saygı ve mutlak sadakatle yorumlanıp uygulanmak üzere.

TÜRK MİLLETİ TARAFINDAN, demokrasiye aşık Türk evlatlarının vatan ve millet sevgisine emanet ve tevdi olunur.

Örnek Soru

Aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasası'nın Başlangıç metninde yer almamıştır?

- A) Türk Devletinin bölünmez bütünlüğü
- B) Yargı bağımsızlığı ilkesi
- C) Atatürk milliyetçiliği
- D) Atatürk inkılap ve ilkeleri
- E) Millet iradesinin mutlak üstünlüğü

Cevap B

BİRİNCİ KISIM GENEL ESASLAR

Madde -1:	Devletin şekli
Madde -2:	Cumhuriyetin nitelikleri
Madde -3:	Devletin bütünlüğü, resmî dili, bayrağı, millî marşı ve başkenti
Madde -4:	Değiştirilemeyecek hükümler
Madde -5:	Devletin temel amaç ve görevleri
Madde -6:	Egemenlik
Madde -7:	Yasama yetkisi
Madde -8:	Yürütme yetkisi ve görevi
Madde -9:	Yargı yetkisi
Madde-10:	Kanun önünde eşitlik
Madde-11:	Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü

I. Devletin şekli: –Madde 1

Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir.

II. Cumhuriyetin nitelikleri: –Madde 2

Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir.

**TEST
2**

YÜRÜTME

1. Hakkında soruşturma açılmasına karar verilen bir bakanın soruşturma sonucunda Yüce Divana sevk edilmesi için TBMM'de yapılan oylamada TBMM üye tamsayısına göre hangi çoğunluk aranır?

- A) 3/5
- B) 1/3
- C) 2/3
- D) 3/4
- E) 1/4

2. 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Cumhurbaşkanı doğrudan halk tarafından seçilir.
- B) Kanunları yayımlamak Cumhurbaşkanının görevleri arasında yer alır.
- C) Cumhurbaşkanı aynı zamanda devletin de başıdır.
- D) Cumhurbaşkanı olabilmek için Türk vatandaşı olmak gerekir.
- E) Bir kimse en fazla bir defa Cumhurbaşkanı seçilebilir.

3. Türk Silahlı Kuvvetlerinin başkomutanlığı aşağıdakilerden hangisi tarafından temsil olunur?

- A) TBMM
- B) TBMM başkanı
- C) Genelkurmay başkanı
- D) Cumhurbaşkanı
- E) Milli Savunma bakanı

4. Olağanüstü hâl ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) İdarenin işlemleri hiçbir şekilde yargı denetimine tabi değildir.
- B) Vatandaşlara normal zamanlara göre daha fazla yükümlülük getirebilir.
- C) İdarenin yetkileri normal zamanlara göre daha da genişir.
- D) Temel hak ve özgürlüklere normal zamanlara göre daha fazla sınırlama getirilir.
- E) Cumhurbaşkanı tarafından ilan edilir.

5. Cumhurbaşkanının yetki ve görevleriyle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) TBMM seçimlerinin yenilenmesine karar vermek
- B) TSK'nin kullanılmasına karar vermek
- C) Sayıştay Başkanını seçmek
- D) Genelkurmay Başkanını atamak
- E) Milletlerarası andlaşmaları onaylayıp ve yayımlamak

6. Aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanına vekalet edilmesini gerektiren nedenlerden biri değildir?

- A) Yurt dışına çıkma
- B) Hastalık
- C) Ölüm
- D) Çekilme
- E) Yurt içi gezisi

657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU

2. ÜNİTE

KISIM - I Genel Hükümler

BÖLÜM: 1 Kapsam, Amaç, Temel İlkeler, İstihdam Şekil- leri

Kapsam: –Madde 1

Bu Kanun, Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar, İl Özel İdareleri, Belediyeler, İl Özel İdareleri ve Belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında veya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde çalışan memurlar hakkında uygulanır.

Sözleşmeli ve geçici personel hakkında bu Kanunda belirtilen özel hükümler uygulanır.

Anayasa Mahkemesi üye ve yedek üyeleri ile rapor-törleri; hakimlik ve savcılık mesleklerinde veya bu mesleklerden sayılan görevlerde bulunanlar, Danıştay ve Sayıştay meslek mensupları ve Sayıştay savcı ve yardımcısı, Üniversitelerin, İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerinin, Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademilerinin, Devlet Güzel Sanatlar Akademilerinin, Türkiye ve Orta - Doğu Amme İdaresi Enstitüsünün öğretim üye ve yardımcısı, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası üyeleri, Genelkurmay Mehtaran Bölüğü Sanatkarları, Devlet Tiyatrosu ile Devlet Opera ve Balesi ve Belediye Opera ve tiyatroları ile şehir ve belediye konservatuvar ve orkestralarının sanatkar memurları, uzman memurları, uygulatıcı uzman memurları ve stajyerleri; Spor-Toto Teşkilatında çalışan personel; subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve erler ile Emniyet Teşkilatı mensupları özel kanunları hükümlerine tabidir.

Amaç: –Madde 2

Bu Kanun, Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylıklarını ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenler.

Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulur.

Temel ilkeler: –Madde 3

Bu kanunun temel ilkeleri şunlardır:

Sınıflandırma:

A) Devlet kamu hizmetleri görevlerini ve bu görevlerde çalışan Devlet memurlarını görevlerin gerektirdiği niteliklere ve mesleklere göre sınıflara ayırmaktır.

Kariyer:

B) Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanını sağlamaktır.

Liyakat:

C) Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır.

Örnek Soru

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre "Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkânını sağlamaktır" ifadesi hangi temel ilkenin açıklamasıdır?

- A) Sınıflandırma B) Kariyer C) Derece
D) Kademe E) Liyakat

Cevap B

İstihdam şekilleri: –Madde 4

Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür.

A) Memur:

Mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler, bu Kanunun uygulanmasında memur sayılır.

Yukarıdaki tanımlananlar dışındaki kurumlarda genel politika tespiti, araştırma, planlama, programlama, yönetim ve denetim gibi işlerde görevli ve yetkili olanlar da memur sayılır.

**TEST
6**

**657 SAYILI DEVLET MEMURLARI
KANUNU KISIM - IV HİZMET
ŞARTLARI VE ŞEKİLLERİ**

1. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre adaylık devresi içinde eğitimde başarılı olan "adaylar disiplin amirlerinin teklifi" ve atamaya yetkili amirin onayı ile hangi tarihten geçerli olmak üzere asli memurluğa atanırlar?

- A) Yemin merasiminden sonra
- B) Aday memurlukta görülen eğitimlerin bittiği tarihten itibaren
- C) Aday memurlukta görülen eğitimlerin sınavlarının bittiği tarihten itibaren
- D) Yetkili amirin onay tarihinden itibaren
- E) Yemin merasiminden 3 ay sonra

2. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre bir göreve ilk defa veya yeniden atananlardan belge ile isbatı mümkün zorlayıcı sebepler olmaksızın bu kanunda belirtilen süre içinde işe başlamayanların atanmaları iptal edilir denmektedir. Bu şekilde atamaları iptal edilenler ne kadar süre devlet memuru olarak istihdam edilemezler?

- A) 6 ay
- B) 12 ay
- C) 18 ay
- D) 24 ay
- E) 36 ay

3. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre kadın memura gebelik durumunda mazeret izni olarak verilecek olan izne çoğul gebelik halinde, doğumdan önceki 8 haftalık süreye kaç gün süre daha ilave olarak eklenir?

- A) 7 gün
- B) 14 gün
- C) 15 gün
- D) 21 gün
- E) 28 gün

4.

- I. Üst dereceden boş bir kadronun bulunması gerekir
- II. Derecesi içinde en az 3 yıl ve bu derecenin 3 üncü kademesinde 1 yıl bulunmuş olunması gerekir
- III. Kadronun tahsis edildiği görev için öngörülen nitelikleri elde etmiş olması gerekir
- IV. Alt derecedeki kadroların dolu olması gerekir
- V. Üst derecedeki kadroların dolu olması gerekir

Yukarıdakilerden hangisi 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre Derece yükselmesi yapılabilmesi için gerekli şartlardan değildir?

- A) I ve III
- B) IV ve V
- C) II ve III
- D) Yalnız IV
- E) Yalnız V

5. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre belirli bir süre görev yapmak üzere, mecburî olarak sürekli görevle atanan memurlardan kalkınmada birinci derecede öncelikli yörelerde bulunanlara, bu yörelerde fiilen çalışmak suretiyle geçirilen kaç yıl için bir kademe ilerlemesi daha verilir?

- A) Birinci derecede öncelikli yörelerde geçirilen her iki yıl için bir kademe ilerlemesi daha verilir.
- B) Birinci derecede öncelikli yörelerde geçirilen her üç yıl için bir kademe ilerlemesi daha verilir.
- C) Birinci derecede öncelikli yörelerde geçirilen her dört yıl için bir kademe ilerlemesi daha verilir.
- D) Birinci derecede öncelikli yörelerde geçirilen her altı yıl için bir kademe ilerlemesi daha verilir.
- E) Birinci derecede öncelikli yörelerde geçirilen her beş yıl için bir kademe ilerlemesi daha verilir.

6. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre devlet memurlarına verilecek disiplin cezalarından memurun, brüt aylığından 1/30 - 1/8 arasında kesinti yapılması hangi disiplin cezasını ifade etmektedir?

- A) Maaştan Kesme
- B) Aylıktan Kesme
- C) Kınama
- D) Uyarma
- E) Kademe ilerlemesini durdurma

6253 SAYILI TBMM BAŞKANLIĞI İDARİ TEŞKİLATI KANUNU (2,3,4 VE 5'İNCİ BÖLÜMLERİ)

3. ÜNİTE

İKİNCİ BÖLÜM İdari Teşkilat

Teşkilat: –Madde 4

(1) Bu Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde gösterilen İdari Teşkilat, doğrudan TBMM Başkanına ve Genel Sekretere bağlı birimler ile Yasama ve Denetim Hizmetlerinden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına, İdari, Mali ve Teknik Hizmetlerden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına, Bilgi ve Bilişim Hizmetlerinden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına (...) bağlı birimlerden meydana gelir.

(2) Özel Kalem Müdürlüğü, TBMM Başkan başmüşavirleri, TBMM Başkan müşavirleri ve Hukuk Hizmetleri Başkanlığı görev yönünden TBMM Başkanına, idari yönden ise Genel Sekretere bağlıdır.

(3) Dış İlişkiler ve Protokol Başkanlığı, Strateji Geliştirme Başkanlığı, müşavirler ve iç denetçiler doğrudan Genel Sekretere bağlıdır.

(4) Yasama ve Denetim Hizmetlerinden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına aşağıdaki hizmet birimleri bağlıdır:

a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

b) Bütçe Başkanlığı

c) Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

(5) İdari, Mali ve Teknik Hizmetlerden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına aşağıdaki hizmet birimleri bağlıdır:

a) İnsan Kaynakları Başkanlığı

b) Destek Hizmetleri Başkanlığı

c) İşletme ve Yapım Başkanlığı

ç) Milletvekili Hizmetleri Başkanlığı

(6) Bilgi ve Bilişim Hizmetlerinden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısına aşağıdaki hizmet birimleri bağlıdır:

a) Araştırma Hizmetleri Başkanlığı

b) Kütüphane ve Arşiv Hizmetleri Başkanlığı

c) Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı

ç) Bilgi İşlem Başkanlığı

(7) (Mülga: 2/7/2018-KHK-703/49 md.)

Genel Sekreter ve Genel Sekreter yardımcıları: –Madde 5

(1) Genel Sekreter, İdari Teşkilatın üst yöneticisi olup İdari Teşkilatın görevlerinin yürütülmesinden TBMM Başkanına karşı sorumludur.

(2) Genel Sekreter, İdari Teşkilatın görevlerini mevzuata, İdari Teşkilatın amaç ve politikaları ile stratejik planına uygun olarak düzenler, yürütür ve hizmet birimleri arasında eş güdümü sağlar.

(3) Genel Sekreter yardımcıları kendilerine bağlı birimlerin yönetim ve eş güdümünden Genel Sekretere karşı sorumludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Hizmet Birimlerinin Görevleri

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı: –Madde 6

(1) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Genel Kurula, Başkanlık Divanına, TBMM Başkanlığına, Danışma Kuruluna, komisyonlara ve milletvekillerine uzmanlık hizmeti sunmak.

b) Milletvekilleri için talepleri doğrultusunda kanun teklifi taslağı hazırlamak.

c) TBMM Başkanlığına sunulan kanun (...) tekliflerini kanun yapım tekniğine uygunluk açısından inceleyerek rapor hazırlamak.

ç) Yasama uzmanları marifetiyle kanun teklifleri ile yasamaya ve denetime ilişkin diğer belgeleri inceleyerek komisyona bilgi vermek, komisyon görüşmelerine yönelik hazırlık çalışmalarını yapmak, komisyon raporlarının hazırlanmasına yardımcı olmak ve komisyonun görev alanına giren konularla ilgili araştırma ve incelemeler yapmak.

d) İçtüzükte öngörülen yasama ve denetim belgelerini hazırlamak ve kayıtlarını tutmak.

e) Genel Kurulda kabul edilen kanun ve karar metinlerini hazırlamak ve **güncelleyerek** hizmete sunmak.

f) Bilgi edinme ve denetim yollarına ilişkin önergeler hakkında Anayasa ve İçtüzükte öngörülen işlemleri yürütmek.

g) Anayasa, İçtüzük ve ilgili kanunlarda öngörülen yasama ve denetim faaliyetlerine ilişkin diğer görevleri yapmak.

TEST
1

**6253 SAYILI TBMM BAŞKANLIĞI
İDARİ TEŞKİLATI KANUNU (2,3,4 VE
5'İNCİ BÖLÜMLERİ)**

1. 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu'na göre, Yasama uzman yardımcılarının Yasama Uzmanı kadrolarına atanabilmeleri için aranan şartlar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) İstihdam edildikleri birimlerde belirlenecek konularda hazırlayacakları uzmanlık tezinin kabul edilmesi
- B) En az üç yıl yasama uzman yardımcısı olarak çalışmak
- C) Yapılacak yeterlik sınavında başarılı olmak
- D) Sınavın yapıldığı tarihte otuz beş yaşını doldurmamış olmak
- E) Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından asgari (C) düzeyinde veya dil yeterliği bakımından bunlara denkliği kabul edilen ve uluslararası geçerliliği bulunan başka bir belgeye yeterlik sınavından itibaren en geç iki yıl içinde sahip olmak

2. 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi, Dış İlişkiler ve Protokol Başkanlığının görevlerinden biri değildir?

- A) Yurt dışı kütüphanelerden, parlamento tarihi bakımından önem arz eden belge ve evrakı arşive kazandırmak için gerekli çabayı göstermek
- B) TBMM'nin ve İdari Teşkilatın her türlü dış ilişkilerinde irtibat noktası ve koordinasyon görevini yerine getirmek.
- C) Avrupa Birliğine tam katılım müzakereleri ve Avrupa Birliğine üyelik süreçlerinde TBMM adına yürütülen faaliyetlere ilişkin her türlü destek hizmetini yerine getirmek
- D) TBMM'nin Dışişleri Bakanlığı ve Türkiye'de mukim yabancı misyon temsilcilikleriyle ilişkilerini koordine etmek ve yerine getirmek
- E) TBMM'nin dış ilişkilerinde ihtiyaç duyulan bilgi ve belgeleri temin ve muhafaza etmek

3. 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu'na göre, mal bildirimine ilişkin işlemleri yapmak aşağıdaki birimlerden hangisinin görevidir?

- A) Personel Başkanlığı
- B) Bilgi İşlem Başkanlığı
- C) İnsan Kaynakları Başkanlığı
- D) TBMM Genel Sekreterliği
- E) Destek Hizmetleri Başkanlığı

4. 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu'na göre, Yasama faaliyetlerinde milletvekillerine yardımcı olmak üzere çalıştırılacak ikinci danışmanın eğitim durumunun en az aşağıdakilerden hangisi olması şartı aranır?

- A) Dört yıllık yükseköğretim ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından
- B) İki yıllık yükseköğretim ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından
- C) Lise mezuniyeti
- D) Orta öğretim mezuniyeti
- E) İlk okul mezuniyeti

5. 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu'na göre, Başkanlık Divanınca uygun görülenlerde çalışan İdari Teşkilat kadro ve pozisyonlarında bulunan personele ödenen fazla çalışma ücretinden, hangi vergi kesilebilir?

- A) Gelir vergisi
- B) Damga vergisi
- C) Katma değer vergisi
- D) Özel tüketim vergisi
- E) Kurumlar vergisi

6. 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu'na göre, idari teşkilatta, toplam kadro sayısının en fazla yüzde kaç oranında sözleşmeli personel, 657 sayılı Kanunun 4/B maddesine göre sınavla alınmak suretiyle çalıştırılabilir?

- A) %10
- B) %15
- C) %20
- D) %25
- E) %30

KAMU GÖREVLİLERİ ETİK DAVRANIŞ İLKELERİ İLE BAŞVURU USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

4. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

Bu Yönetmeliğin amacı; kamuda etik kültürünü yerleştirmek, kamu görevlilerinin görevlerini yürütürken uymaları gereken etik davranış ilkelerini belirlemek, bu ilkelere uygun davranış göstermeleri açısından onlara yardımcı olmak ve görevlerin yerine getirilmesinde adalet, dürüstlük, saydamlık ve tarafsızlık ilkelerine zarar veren ve toplumda güvensizlik yaratan durumları ortadan kaldırmak suretiyle kamu yönetimine halkın güvenini artırmak, toplumu kamu görevlilerinden beklemeye hakkı olduğu davranışlar konusunda bilgilendirmek ve Kurula başvuru usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

Bu Yönetmelik; genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, kamu iktisadi teşebbüsleri, döner sermayeli kuruluşlar, mahalli idareler ve bunların birlikleri, kamu tüzel kişiliğini haiz olarak kurul, üst kurul, kurum, enstitü, teşebbüs, teşekkül, fon ve sair adlarla kurulmuş olan bütün kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan; yönetim ve denetim kurulu ile kurul, üst kurul başkan ve üyeleri dahil tüm personeli kapsar.

Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Bakanlar Kurulu üyeleri, Türk Silahlı Kuvvetleri, yargı mensupları ve üniversiteler hakkında bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz.

Hukuki dayanak: –Madde 3

Bu Yönetmelik, 25/5/2004 tarihli ve 5176 sayılı Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 3 ve 7 nci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

Bu Yönetmelikte geçen;

a) Kanun: 25/5/2004 tarihli ve 5176 sayılı Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunu,

b) Kurum ve kuruluş: 2 nci maddede geçen ve kapsama dahil kamu kurum ve kuruluşlarını,

c) Kamu görevlileri: 2 nci maddede geçen ve kapsama dahil kamu kurum ve kuruluşlarında görevli tüm personeli,

d) Kurul: Kamu Görevlileri Etik Kurulunu,

e) Etik davranış ilkeleri: Kamu görevlilerinin uyması gereken etik davranış ilkelerini,

f) Başvuru sahibi: Kanun kapsamında başvuru hakkını kullanarak Kurula veya yetkili disiplin kurullarına başvuran gerçek kişileri,

g) Bilgi: Kurum ve kuruluşların kayıtlarında yer alan 5176 sayılı Kanun kapsamında yapılacak inceleme ve araştırmalara ilişkin her türlü veriyi,

h) Belge: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları 5176 sayılı Kanun kapsamında yapılacak inceleme ve araştırmalarla ilgili yazılı, basılı veya çoğaltılmış dosya, evrak, kitap, dergi, broşür, etüt, mektup, program, talimat, kroki, plan, film, fotoğraf, teyp ve video kaseti, harita, elektronik ortamda kaydedilen her türlü bilgi, haber ve veri taşıyıcılarını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Etik Davranış İlkeleri

Görevin yerine getirilmesinde kamu hizmeti

bilinci: –Madde 5

Kamu görevlileri, kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde; sürekli gelişimi, katılımcılığı, saydamlığı, tarafsızlığı, dürüstlüğü, kamu yararını gözetmeyi, hesap verebilirliği, öngörülebilirliği, hizmette yerindenliği ve beyana güveni esas alırlar.

Halka hizmet bilinci: –Madde 6

Kamu görevlileri, kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde; halkın günlük yaşamını kolaylaştırmayı, ihtiyaçlarını en etkin, hızlı ve verimli biçimde karşılamayı, hizmet kalitesini yükseltmeyi, halkın memnuniyetini artırmayı, hizmetten yararlananların ihtiyacına ve hizmetlerin sonucuna odaklı olmayı hedeflerler.

Hizmet standartlarına uyma: –Madde 7

Kamu kurum ve kuruluşlarının yöneticileri ve diğer personeli, kamu hizmetlerini belirlenen standartlara ve süreçlere uygun şekilde yürütürler, hizmetten yararla-

TEST
1

**KAMU GÖREVLİLERİ ETİK DAVRANIŞ
İLKELERİ İLE BAŞVURU USUL VE
ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK**

1. Kurum ve kuruluşlarda, etik kültürünü yerleştirmek ve geliştirmek, personelin etik davranış ilkeleri konusunda karşılaştıkları sorunlarla ilgili olarak tavsiyelerde ve yönlendirmede bulunmak ve etik uygulamaları değerlendirmek üzere kurum veya kuruluşun üst yöneticisi tarafından kurum içinden en az kaç kişi ile bir etik komisyonu oluşturulur?
 - A) 6
 - B) 5
 - C) 4
 - D) 3
 - E) 2
2. Kamu Görevlileri Etik Kurulu üyelerinden süresi dolanlar kim tarafından yeniden seçilebilirler?
 - A) TBMM
 - B) Cumhurbaşkanlığı
 - C) Adalet Bakanlığı
 - D) İçişleri Bakanlığı
 - E) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
3. Aşağıdakilerden hangisi Etik Kuruluna başvuru biçimlerinden biridir?
 - A) Tutanaksız sözlü başvuru
 - B) Elektronik posta
 - C) Vekaleten başvuru
 - D) Çapraz başvuru
 - E) Dolaylı başvuru
4. Kamu Görevlileri Etik Kurulu üyelerinin görevi kötüye kullanmaktan veya yüz kızartıcı bir suçtan mahkûm olmaları halinde kimin onayıyla görevden alınırlar?
 - A) İçişleri Bakanı
 - B) Adalet Bakanı
 - C) TBMM Başkanı
 - D) Cumhurbaşkanı
 - E) Cumhuriyet Başsavcısı

5. Aşağıdakilerden hangisi etik olmayan davranış ilkelerinden biri değildir?
 - A) Kayırma
 - B) Sömürü
 - C) İhmal
 - D) Yıldırma
 - E) Tarafsızlık

6.

- I. Yönetici kamu görevlileri, yetkisi içindeki personelin yolsuzluk yapmasını önlemek için gerekli tedbirleri alırlar.
- II. Yasal ve idari düzenlemeleri uygulama
- III. Eğitim ve bilgilendirme konusunda uygun çalışmalar yapma
- IV. Personelinin karşı karşıya kaldığı mali ve diğer zorluklar konusunda dikkatli davranma

Bu tedbirler yukarıdakilerden hangilerini kapsar?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) II ve III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

7. Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'e göre Etik Kuruluna yapılacak başvurular oluştuğu tarihi izleyen günden başlayarak ne kadar süre içinde yapılmadığı takdirde incelenmez?
 - A) 3 ay
 - B) 6 ay
 - C) 1 yıl
 - D) 2 yıl
 - E) 3 yıl

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

BAŞKANLIĞI İDARİ TEŞKİLATI

GÖREVDE YÜKSELME VE UNVAN DEĞİŞİKLİĞİ YÖNETMELİĞİ

5.

ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde, hizmet gerekleri ve norm kadro esas alınarak Kurum personelinin görevde yükselme ve unvan değişikliğine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, Kurum personelinin 5 inci maddede sayılan kadro unvanlarına görevde yükselme veya unvan değişikliği suretiyle atanacaklar hakkında uygulanır.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 1/12/2011 tarihli ve 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisini,

b) Kurum: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatını,

c) Genel Sekreter: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterini,

ç) Alt hizmet grubu: 5 inci maddede aynı alt bentte yer alan kadro unvanlarından oluşan grupları,

d) Aynı düzey unvan: Aynı alt hizmet grubunda yer alan unvanlar ile hiyerarşi, görev, yetki ve sorumluluk bakımından bunlara denk kabul edilen unvanları,

e) Birim: Kurumun hizmet birimlerini,

f) (Mülga:RG-27/11/2013-28834)

g) Görevde yükselme: 5 inci maddenin birinci fıkrasında sayılan kadro unvanlarına aynı veya başka hizmet gruplarından 27/9/1984 tarihli ve 3046 sayılı Kanunda belirtilen hiyerarşik kademeler çerçevesinde yapılacak görevde yükselme niteliğindeki atamaları,

ğ) Görevde yükselme sınavı: Görevde yükselmeye tabi kadrolar için yapılacak yazılı sınav ile sözlü veya uygulama sınavını,

h) Hizmet grubu: 5 inci maddede aynı bentte yer alan kadro unvanlarının bir araya getirilmesiyle oluşan grupları,

ı) Hizmet süresi: Aylıksız izinde geçirilen süreler hariç ve 6253 sayılı Kanunun 30 uncu maddesine göre aylıksız izinli olarak çalışılan süreler dâhil olmak üzere, Kurumda geçen süreler ile 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin (B) fıkrası çerçevesinde geçen süreleri,

i) İKB: İnsan Kaynakları Başkanlığını,

j) İş günü: Ulusal bayram ile genel ve hafta sonu tatil günleri dışında kalan günleri,

k) Norm kadro: TBMM Başkanlık Divanı tarafından kabul edilen norm kadro uygulama esaslarını,

l) Personel: Kurum kadrolarında 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (A) fıkrasına göre görev yapanları,

m) Unvan değişikliği: En az ortaöğretim düzeyinde mesleki veya teknik eğitim sonucu kazanılan unvanlara ilişkin kadrolara yapılacak atamaları,

n) Unvan değişikliği sınavı: Unvan değişikliğine tabi kadrolar için yapılacak yazılı sınav ile sözlü veya uygulama sınavını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Genel Esasları

Görevde yükselme ve unvan değişikliğine tabi kadro unvanları ve hizmet grupları:

–Madde 5

(1) Görevde yükselmeye tabi kadro unvanları ile hizmet grupları şunlardır:

a) Yönetim Hizmetleri Grubu

1) (Mülga:RG-10/11/2020-31300)

2) Garaj amiri, şef, yangın söndürme amiri

3) (Mülga:RG-10/11/2020-31300)

4) (Ek:RG-27/6/2014-29043) Aşçıbaşı, Şef Garson

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

BAŞKANLIĞI İDARİ TEŞKİLATI RESMÎ

YAZIŞMALARDA UYGULANACAK USUL VE

ESASLAR HAKKINDA GENELGE (2021/1)

6.

ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam: –Madde 1

(1) Bu Genelgenin amacı; güvenli elektronik imza kullanılarak elektronik ortamda veya el yazısıyla atılan imza ile fiziksel ortamda yapılan resmî yazışmalara ilişkin kuralları belirlemek, bilgi veya belge alışverişinin hızlı ve güvenli bir biçimde yürütülmesini sağlamaktır.

(2) Bu Genelge, Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanlığı İdari Teşkilatına dâhil birimleri kapsar.

Dayanak: –Madde 2

(1) Bu Genelge, 6253 sayılı TBMM İdari Teşkilatı Kanununun 25'inci maddesinin dördüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 3

(1) Bu Genelgede geçen;

1) Aidiyet zinciri: Belgenin hazırlanmasından tasfiyesine kadar olan süreci,

2) Arşiv imza: Şifreleme yöntemlerinin zaman içerisinde koruyucu özelliğini yitirmesine karşı, periyodik olarak alınan zaman damgası ile korunan elektronik imzayı,

3) Başkanlık Divanı: TBMM Başkanlık Divanını,

4) Belge: Herhangi bir bireysel işlemin, kurumsal fonksiyonun veya kurumsal işlemin yerine getirilmesi için alınmış ya da İdari Teşkilat birimleri tarafından hazırlanmış; içerik, ilişki ve formatı ile ait olduğu fonksiyon veya işlem için delil teşkil ederek aidiyet zincirini muhafaza eden, güvenli elektronik imza ya da el yazısıyla imzalanmış ve kayıt altına alınmış her türlü bilgiyi,

5) Birim: İdari Teşkilat bünyesinde örgütlenmiş birimlerden her birini,

6) Birim Yöneticisi: İdari Teşkilat bünyesinde örgütlenmiş birimlerin yöneticisini,

7) Devlet Teşkilatı Merkezi Kayıt Sistemi (DETSİS): Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı tarafından yürütülen ve idarelerin merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatındaki birimlerinin Türkiye Cumhuriyeti Devlet Teşkilatı Numarası ile tanımlandığı sistemi,

8) Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS): İdari Teşkilat birimlerinin faaliyetlerini yerine getirirken hazırladık-

ları ve faaliyetlerinin delili olabilecek e-Yazışma Teknik Rehberine uygun belgelerin içerik, üstveri, format ve ilişkisel özelliklerini koruyan, belgelerin ait olduğu fonksiyon veya işlem için delil teşkil eden ve aidiyet zinciri içerisindeki yönetimini elektronik ortamda sağlayan sistemi,

9) Elektronik onay: Güvenli elektronik imza kullanılmayan durumlarda paraf yerine geçecek kaydın elektronik ortamda alınmasını,

10) Elektronik ortam: EBYS içerisinde e-Yazışma Teknik Rehberine uygun olarak güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgelerin hazırlandığı, kayıt altına alındığı, saklandığı ve gönderildiği ortamı,

11) e-Yazışma Teknik Rehberi: Elektronik ortamda yapılacak resmî yazışmalar kapsamında oluşturulan belgelerin yapısı, formatı, imzalama ve şifreleme mekanizmaları gibi teknik hususları tanımlayan ve Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı tarafından yayımlanan güncel rehberi,

12) Fiziksel ortam: Kâğıt ortamında yapılan işlemleri,

13) Form: Biçimli belgeyi,

14) Format: Elektronik dosya türlerini,

15) Genel Sekreter: TBMM Başkanlığı Genel Sekreterini,

16) Günlük rapor: EBYS'de yapılan ekleme, değiştirme, silme, arama, görüntüleme, gönderme ve alma gibi işlemlerin hangi EBYS elemanı tarafından gerçekleştirildiği ile işlemin gerçekleştirildiği tarih ve saat bilgisini ihtiva eden kayıtları,

17) Güvenli elektronik imza: Münhasıran imza sahibine bağlı olan, sadece imza sahibinin tasarrufunda bulunan güvenli elektronik imza oluşturma aracı ile oluşturulan, nitelikli elektronik sertifikaya dayanarak imza sahibinin kimliğinin ve imzalanmış elektronik veride sonradan herhangi bir değişiklik yapıp yapılmadığının tespitini sağlayan elektronik imzayı,

18) İdare: Kamu kurum ve kuruluşlarını,

19) İdari Teşkilat: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatını,

20) İmza sahibi: Güvenli elektronik imza oluşturmak amacıyla bir imza oluşturma aracını kullanan veya zorunlu hâllerde ya da olağanüstü durumlarda hazırlanan belgeyi el yazısıyla imzalayan gerçek kişiyi,

21) Kayıtlı elektronik posta (KEP): Genel e-posta hizmetlerine ilave olarak, e-postaların ilgili kişiye gönderilip

SÖZCÜKTE ANLAM VE SÖZCÜK BİLGİSİ

I. ANLAM

Her sözcük görünen, görünmeyen varlık ya da durumlardan birini çağırır. Bu çağrışimlardan her birine "anlam" denir. Sözcüklerin tek başına anlamları olduğu gibi cümle içinde kazandığı yeni anlamlar da olabilir. Sözcüklerin anlam çeşitlenmesini şu başlıklar altında inceleyebiliriz:

SÖZCÜKTE ANLAM

- Gerçek Anlam
 - Temel Anlam
 - Yan Anlam
- Terim Anlam
- Mecaz Anlam

1. GERÇEK ANLAM

Sözcüğün zihnimizde uyandırdığı ilk anlam gerçek anlamdır. Sözcüğün gerçek anlamı iki şekilde kullanılabilir:

a. Temel (İlk) Anlam

Sözcüklerin aklımıza ilk gelen anlamlarıdır. Başka bir deyişle bir sözcüğün sözlükteki ilk anlamıdır.

- Yolun sağ tarafında iğde ağaçları vardır.
- Bardaktaki suyu niye döktün?

NOT

- Bir sözcüğün tek başına iken taşıdığı anlam ile cümledeki anlamı aynı ise o sözcük temel anlamıyla kullanılmış demektir.
- Martinin kanatları ıslaktı.
- Gençler sahilde ateş yakmışlar.

b. Yan Anlam (Kullanım Anlamı)

Sözcüklerin temel anlamlarıyla ilgilerini devam ettirerek kazanmış olduğu ikincil anlamlardır. Yan anlamda benzetme önemlidir. Bir sözcüğün birden fazla yan anlamı olabilir.

- Bu işteki zararınızı ancak bu yolla telafi edebilirsiniz. (Yöntem)
- Ondan kurtulmanın yollarını arayalım.

2. TERİM ANLAM

Bilim, sanat, spor ya da meslek dallarıyla ilgili özel, sınırlı bir anlamı ve kullanımı olan sözcüklere terim denir. Terimler gerçek anlamda kullanılır. Bir sözcüğün terim anlamı, ait olduğu alanda kullanıldığı an ortaya çıkar.

- doku, nöron → biyoloji terimi
- replik, tirat → tiyatro terimi
- hece, ölçü, uyak → edebiyat terimi
- Dünya, Güneş etrafında döner. (astronomi terimi)
- Bu dairenin alanını hesaplayabilir misin? (geometri terimi)
- Verilen eylemleri çatısına göre inceleyiniz. (dil bilgisi terimi)
- Radio dalgalarını bulamıyordum. (teknik terimi)
- Korner atışını İsmail kullanacaktı. (spor terimi)
- Fizik dersinde ses dalgalarını işledik. (fizik terimi)

Örnek Soru

Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi temel anlamda kullanılmıştır?

- Hep geç kalmak onun âdetidir.
- Nüfus cüzdanımı yitirdim, geçersizdir.
- Bakanlık kadrosunda hiç açık yok.
- Elektrik saati arızalanmış.
- Maçı kaybeden sporcular taş yağmuruna tutuldular.

Çözüm

A'daki âdet sözcüğü temel anlamında kullanılmıştır. Bu sözcüğün temel anlamı "bir kimsenin yapmaya alışmış olduğu şey"dir. "âdet" sözcüğünün cümledeki kullanımı akla ilk gelen anlamıyla ilgilidir. Diğer seçeneklerde verilen sözcükler yan veya mecaz anlamda kullanılmıştır. B'de cüzdan (resmi evrak), C'de açık (kontenjan), D'de saat (sayaç) sözcükleri yan anlamda, E'de ise yağmur (aşırı, çok fazla) sözcüğü mecaz anlamdadır.

TEST
1

CÜMLEDE ANLAM

1. (I) Kars'ın tarihi, Paleolitik Dönem'e kadar uzanıyor. (II) Alt Paleolitik Dönem'de Kars ve çevresindeki mağaralarda yaşayan, avcılık ve bitki toplayıcılığıyla yaşamını sürdüren insanların izlerine rastlanıyor. (III) Bu izler Kars'ın, dünyanın en eski kültürlerinden birine beşiklik ettiğini gösteriyor. (IV) Doğaya hükmetme becerisini kazanan insanlar, burada yaşamlarını tarımla uğraşarak sürdürdüler. (V) Daha sonra alet yapımında bakır madenini kullanmaya başladılar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir çıkarım yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Yazın dünyasına kazandırdığım onca esere rağmen kendimi hâlâ bir sanatçı olarak görmediğimi ifade etmek isterim.

Yukarıdaki cümlelerin sahibi bir yazar için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Alçak gönüllüdür.
B) Kendisine güvenmektedir.
C) Sitem etmektedir.
D) Yenilikçidir.
E) Yakınmaktadır.

3. Kimi çeviri yapıtlar, okurlarda, o yapıtın yazarına ve okuruna ihanet edildiği duygusu uyandırır.

Bu cümleyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bazı tercüme eserler, çevrildiğinde niteliklerinin bir bölümünü yitirir.
B) Tercüme yapıtlar, yazarının yanı sıra çevirmenin de üslubunu yansıtır.
C) Her eserin çeviriye uygun nitelikler taşıması ve çevirisinin yapılması mümkün değildir.
D) Bir yapıtın evrensel nitelikler taşıması, klasikleşebilmesi için farklı dillere çevrilmesi gerekir.
E) Yapıtının farklı dillere çevrilmesi, her yazarı ya da okuru mutlu etmez.

4.

- I. Sıradanlık, üretim aşamasında akla gelen yeniliği cesaret gösterip yapmamaktan kaynaklanır.
II. Yapılan bir yenilik başka yeniliklerin de akla gelmesini sağlar.

Aşağıdakilerden hangisi, bu iki cümlede ifade edilenleri doğru bir biçimde birleştirmiştir?

- A) Sıradanlık, akla gelen yeniliği cesaret gösterip yapmamaktan kaynaklandığı için üretim aşamasında yapılan bir yenilik bizi sıradanlıktan kurtarır.
B) Üretim aşamasında akla gelen yeniliği cesaret gösterip gerçekleştirmek başka yeniliklerin de akla gelmesini sağladığı için sıradanlıktan kurtuluruz.
C) Akla gelen yeniliklerin hayata geçirilmesi sırasında içimizde bizi yeni bir konuma getiren sıra dışı gelişmeler olur.
D) Sıradanlık, üretim aşamasında akla gelen kimi yeni düşüncelerin üretime yansıtılmamasından kaynaklanan bir durumdur.
E) Bir şey üretilirken düşünülen yenilikler başka bir yeniliğin akla gelmesini beraberinde getirir.

5. (I) Tarihin o vakte kadar gördüğü en büyük imparatorluğun kurucusu olan Pers Kralı Büyük Kirus, duvar yazılarında kendisini fethettiği ülkelerin adları üzerinden tanıtır. (II) Perslerin, Medlerin, Sümerlerin, Akadların, Babil'in kralı olduğunu söyler. (III) Sözü uzatmaya gerek duymadan coğrafyasını bir çırpıda özetleyerek "dünyanın dört bir köşesinin kralı" olduğunu ifade eder. (IV) Bu görkemli imparatorluğun başkenti, efsanevi kent Persopolis'tir. (V) Persopolis, Büyük İskender tarafından yakılıp yıkıldıktan sonra asırlar boyunca unutulmuşu terk edilir. (VI) Rüzgâr, güneş, yağmur, deprem vb. her biri bir parçasını götürür ama geri kalan harabeleri bile bir zamanlar var olan görkemi hakkında fikir vermeye yeter.

Bu parçadaki numaralandırılmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, karşılaştırma yapılmıştır.
B) II. cümlede, dolaylı anlatım vardır.
C) IV. cümlede, beğeni söz konusudur.
D) V. cümlede, Persopolis'in bir süre sonra eski önemini yitirdiği belirtilmiştir.
E) VI. cümlede, Persopolis'in hâlâ eski ihtişamını koruduğu vurgulanmıştır.

SÖZEL MANTIK (MUHAKEME) BECERİLERİ

8. ÜNİTE

ŞEKİL YORUMLAMA

Bu tarz sorularda verilen şekillerden hareketle mantık ve karar verme yeteneğiniz ölçülmeye çalışılmaktadır. Görsel yeteneğinizi gösterirken akıl yürütme, mantık kullanma, veriler arası ilişkileri ortaya koyma yöntemlerini kullanabilirsiniz.

Şekil soruları bireylere karmaşık, anlaşılmaz gibi görünebilir ancak bu sadece yanıltıcı bir durumdur. Sonuç olarak şekil soruları da mantık içerikli sorulardır. Görüntü olarak karışık gibi görünen bu soruların zihin karışıklığına neden olmasına izin verilmemelidir.

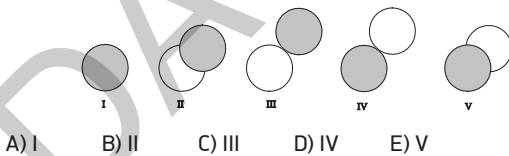
Bu tarz soruların çözümünde birinci derecede önemli olan soruyu doğru anlamaktır. Daha sonra şekiller dikkatlice incelenmeli, yönergeler doğrultusunda çözüm aranmalıdır.

Bu tür soruları çözerken dikkat edilmesi gerekenler;

- Soru anlaşılıncaya kadar okunmalıdır.
- Verilen şekiller doğru olarak analiz edilmelidir.
- Soruda tam olarak ne sorulduğu anlaşılmalıdır.
- Soruyu okurken anahtar kelime olarak düşündüğünüz sözcük ya da sözcüklerin altı çizilmelidir.
- Verilenler doğrultusunda şekil üzerinde çizimler yapılarak zamandan kazanılabilir.

ÖRNEK SORU

Aşağıdaki şekillerden III numaralı şekil bir dizinin ilk adımını oluşturursa daha sonraki adımda kaç numaralı şekil kullanılır?

Çözüm:

Yukarıdaki örnekte verilen şekillerin yorumlanması istenmektedir. Bu şekle göre içi dolu daire, içi boş olan dairenin üzerinden ve önünden geçecek şekilde hareket etmiş kabul edilmektedir. Buna göre şekil hareketinden doğan sıralama III-II-I-V-IV olur ve 2. adımda II numaralı şekil kullanılır. Doğru cevap B seçeneğidir.

TABLO OLUŞTURMA

Tablo, bir ya da birkaç varlığın sahip olduğu bilgilerin basit bir şekilde gösterilmesidir. Bir tabloda verilen varlık veya bilgi sayısı farklı olabilir. Sorularda verilen bilgileri doğru bir şekilde tabloya yerleştirmek soru çözümünde kolaylık sağlayacaktır.

Tablo oluşturma soruları sıkça karşımıza çıkan soru tiplerindendir. Hatta en çok başvuru yöntem tablo oluşturma yöntemi olduğunu belirtmek yanlış olmayacaktır. Çünkü bu yöntem bazen diğer bölümlerin soru çözümünde bile destek olabilmektedir. Tablo verilen bilgileri bir arada görmemizi sağlar. Bu da soru çözümünde hızlı ve doğru düşünülmesine yardımcı olur.

Bu tür soruları çözerken dikkat edilmesi gerekenler;

- Tablo sorularında sorunun tamamı bir defada okunarak nasıl bir tablo oluşturulması gerektiğine dair fikir edinilmelidir.
- Oluşturulan tablonun sonuca götürebilmesi için yönergeler tek tek tabloya yerleştirilmelidir.
- Tabloya yönergeler yerleştirilirken kesin ve olasılık bildiren ifadeler dikkat edilmeli, gerekiyorsa tabloda bunlar için farklı şekiller kullanılmalıdır. Öncelikle kesin olan ifadeler, daha sonra da olasılık bildiren ifadeler tablodaki ilgili kısma en doğru şekilde yerleştirilmelidir.
- Bazen oluşturulan tablo ilgili tüm sorular için geçerli olabilirken, bazen de her soru için farklı tablo oluşturmak gerekir.
- Her yönerge için ayrı tablo oluşturmak yanlıştır. Sıra-sıyla okunan yönergeler aynı tablo üzerinde en doğru şekilde yerleştirilmelidir.

Tablo çizerken zaman harcadığı düşünülmemelidir. Çünkü tablo, soruların çözümünü yaparken en hızlı şekilde doğru cevaba ulaşılmasını sağlamaktadır. Yönergeleri doğru yerleştirilen bir tablodan sonra soru çözümü bazen her soru için sadece sorunun okunduğu süre kadar zaman almaktadır. Soru okunur okunmaz doğru cevap bulunabilmektedir.

ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ

XX. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ

9. ÜNİTE

1. BÖLÜM

Bu ünite ilgili online soru çözmek için karekodu okutunuz.

TRABLUSGARP SAVAŞI (1911-1912)

Nedenleri

- İtalya'nın gelişmiş sanayisi için ham madde ve pazar arayışı
- Trablusgarp'ın İtalya'ya yakın olması
- Osmanlı'nın güçsüz olması
- İtalya'nın 1856'daki Habeşistan başarısızlığını telafi etmek istemesi
- İtalya'nın, Trablusgarp'ın işgali için Avrupa devletlerinin onayını alması
- İtalya'nın, Trablusgarp'ın uygarlıkta geri bırakıldığı ve burada yaşayan İtalyanlara katı davranıldığı iddiası

NOT

- ✓ 1909 yılında Rusya ile imzalanan Racconigi Antlaşması ile İtalya Trablusgarp'a çıkarma yapacak, buna karşılık İtalya'da Rusya'nın Boğazlardaki çıkarlarına dokunmayacaktır.

Gelişmeler

- Mısır'ın İngiltere'nin elinde olması ve donanmanın Haliç'te çürümeye terk edilmiş olmasından dolayı bölgeye Osmanlı Devleti yardım gönderememiştir.
- İtalya 1911'de Trablusgarp'ta harekete başlamış ve Derne, Tobruk, Homs ve Bingazi gibi yerleri işgal etmiştir.
- İşgal sonucu Milli Müdafaa Komitesi kurulmuş ve bölgeye gönüllü subaylar gönderilmiştir.
- Bu subaylar; Enver Paşa (Hamdi takma adıyla) Bingazi'ye, Mustafa Kemal (Gazeteci Şerif unvanıyla) Kurmay binbaşı rütbesiyle Tobruk, Derne'ye, Neşet Paşa Trablus'a gitti.

Trablusgarp Savaşı'nda Mustafa Kemal

- Ayrıca Fethi Bey, Fuat Bey, Rauf Bey, Ali Çetinkaya ve Nuri Bey'ler de bu mücadelede yer aldı.
- Enver Paşa Bingazi'de, Mustafa Kemal Tobruk ve Derne'de başarılı oldular.
- Bu gelişmeler üzerine İtalya Osmanlı'yı barışa zorlamak için Çanakkale Boğazı'nı ablukaya almış, On İki Ada'yı işgal etmiş, Beyrut Limanı'na saldırmıştır.
- Balkan Savaşı'nın da başlaması üzerine Osmanlı Devleti barış istemek zorunda kaldı ve 15 Ekim 1912'de Uşi Antlaşması'nı imzaladı.
- Uşi Antlaşması'na göre;
 - ▶ Trablusgarp, İtalya'ya bırakılacak
 - ▶ On İki Ada ve Rodos Balkan Savaşları sonucuna kadar geçici olarak İtalyanlara bırakılacak
 - ▶ Trablusgarp halkı dini bakımdan Osmanlı halifesine bağlı kalacak
 - ▶ İtalya diğer devletlerin onaylaması hâlinde kapitülasyonların kaldırılmasına karşı çıkmayacak.
 - ▶ İtalya, Trablusgarp'ın Düyun-u Umumiye'ye olan borcu üstlenecek

Önemi:

- Osmanlı Kuzey Afrika'daki son toprak parçasını kaybetti.
- Dünya tarihinde ilk kez uçak kullanıldı.
- Mustafa Kemal'in sömürgeciliğe karşı ilk savaşı olup Binbaşılığa terfi etti.

I. BALKAN SAVAŞI (1912)

- Balkan devletlerinin Osmanlı'yı Balkanlardan atmak istemesi, İngilizlerin Reval Görüşmeleri'nde Rusların Balkanlara yerleşmesine ses çıkarmaması ve Rusların kışkırtmaları sonucu Karadağ'ın Yenipazar'a saldırmasıyla savaş başlamıştır.
- Osmanlı Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan ve Karadağ ile savaşmıştır.
- Bu savaşta Rauf (Orbay) Bey, Hamidiye Kuvazörü olarak önemli başarılar elde etti. Ancak Yunanlıların Ege Adalarını almasına engel olamadı.
- Bu başarısından dolayı Rauf Bey **Hamidiye Kahramanı** olarak anılmaktadır.
- Osmanlı hazırlıksız yakalandığı savaşta hiçbir varlık gösteremedi ve barış antlaşması imzalamak zorunda kaldı.

TEST 2

ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARI

1. Cumhuriyet Dönemi'nde;

- Ölçü birimlerinin değiştirilmesi
- Miladi takvim ve Yeni Türk alfabesinin kabul edilmesi

gibi yeniliklerle;

- Uygulamalarda birlik sağlama
- Laik düzeni pekiştirme
- Uluslararası ilişkilerde kolaylık sağlama

amaçlarından hangileri gerçekleştirilmeye çalışılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

2. Atatürk'ün "hürriyet olmayan bir memlekette ölüm ve yok oluş vardır, her gelişmenin ve kurtuluşun anası hürriyettir." şeklindeki sözünü,

- Milliyetçilik
- Cumhuriyetçilik
- Devletçilik

ilkelerinden hangilerinin önemini vurguladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

3. 1934 yılında çıkarılan kanunla din adamlarının ibadet yerleri dışında dini kıyafetlerle gezmeleri yasaklandı. Yalnızca Diyanet İşleri Başkanı ve diğer dinlerin en yetkili kişileri özel kıyafetleriyle dolaşabileceklerdi.

Bu tutumun,

- Toplumun değişen koşullara göre hareket ederek modernleşmesi
- Giyim ve kuşamdaki karmaşığın sona ermesi
- Din ve vicdan hürriyetinin gelişmesi

durumlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

4.

- Çankaya
- Atatürk Ne İdi
- Babanız Atatürk

Yukarıdaki biyografilerden hangisi Falih Rıfkı Atay tarafından kaleme alınmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

5. 1924 Anayasası'nı, 1921 Anayasa'sından (Teşkilat-ı Esasiye) ayıran özelliklerden birisi aşağıdakilerden hangisidir?

- Meclisin her gücün üzerinde olduğu ilkesinin benimsenmesi
- Tek meclis sisteminin uygulanması
- Kişi temel ve hak ve özgürlüklerine yer vermesi
- Egemenliğin halka ait olduğunun kabul edilmesi
- TBMM üyeleri tarafından onaylanması

6.

- TBMM'nin açılması
- Saltanat'ın kaldırılması
- Cumhuriyet'in ilânı

Ulusal egemenliği gerçekleştirmek amacıyla yapılan bu devrimleri aşağıdaki hangi alanın kapsamında değerlendirmek daha doğru olur?

- A) Siyasal B) Toplumsal C) Sosyal
D) Hukuk E) Kültürel

7. Türk Medeni Kanunu'nun İsviçre Medeni Kanunu'ndan örnek alınarak hazırlanmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- Avrupa'da hazırlanan son Medeni Kanun olması
- İsviçre'nin Lozan Konferansı'nda Türkiye'yi desteklemesi
- İsviçre ile ekonomik ilişkilerin artırılmaya çalışılması
- İsviçre'nin Avrupa'da tarafsız bir ülke olması
- İtilaf Devletleri ile ilişkilerin henüz düzelmemiş olması

TÜRKİYE COĞRAFYASI

TÜRKİYE'NİN COĞRAFİ KONUMU

10. ÜNİTE

1. BÖLÜM

Bu ünite ilgili online soru çözmek için karekodu okutunuz.

COĞRAFİ KONUM

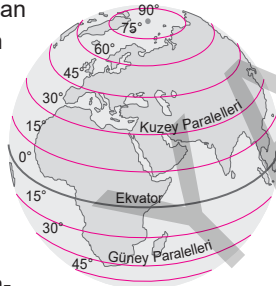
Dünya üzerinde bir yerin Ekvator'a, başlangıç meridyenine ve coğrafi unsurlara göre belirlenen konumuna o yerin coğrafi konumu denir. Coğrafi konum; matematik ve özel konum olmak üzere ikiye ayrılır.

MATEMATİK KONUM (MUTLAK KONUM)

- Bir yerin Ekvator'a ve başlangıç meridyenine göre konumudur.
- Matematik konum; enlemler ve boylamlar yardımıyla belirlenir.

Paralel Daireleri (Enlem)

- Bir noktanın Ekvator'a olan uzaklığının açı cinsinden değerine enlem denir.
- Başlangıç paraleli Ekvator'dur. Ekvator aynı zamanda en büyük paralel dairesidir (40.076 km).
- Kutuplara gidildikçe paralellerin boyları küçülür.
- 90'ı kuzeyde, 90'ı da güneyde olmak üzere 180 paralel daresi vardır.
- İki paralel arası uzaklık 111 km'dir.
- 90° paraleli nokta hâlinindedir.

Enlemin Etkileri

- Güneş ışınlarının düşme açısına bağlı olarak sıcaklık kutuplara doğru azalır.
- Çizgisel dönüş hızı Ekvator'dan kutuplara doğru azalır.
- Tan (doğuş) ve gurup (batış) süreleri kutuplara gidildikçe uzar.
- Yer çekimi kutuplara gidildikçe artar.
- Gece ve gündüz süreleri kutuplara doğru artar.
- Cisimlerin gölge boyları kutuplara gidildikçe uzar.
- Güneşin öğle vakti ulaşabileceği yükselti kutuplara doğru sürekli düşer.

- Güneş ışınlarının geliş açısına bağlı olarak farklı iklim kuşakları oluşur.

NOT

- ✓ Güneş ışınlarının düşüş açıları enleme göre değişir; ancak yer şekillerine, mevsime ve günün saatine bağlı olarak da Güneş ışınlarının düşüş açısı değişmektedir.

- Enleme bağlı olarak iklimin değişmesi kutuplara doğru gidildikçe aşağıdakilerin de değişmesine sebep olur:

- ▶ Bitki örtüsü
- ▶ Nüfus ve yerleşme
- ▶ Yetiştirilen tarım ürünleri
- ▶ Ekonomik faaliyetler
- ▶ Akarsu rejimleri
- ▶ Deniz suyunun sıcaklık ve tuzluluğu
- ▶ Hayvan toplulukları
- ▶ Tarım, orman ve yerleşmenin üst sınırı ile kalıcı kar alt sınırı üst enlemlere gittikçe yerleşme sınırı alçalır.

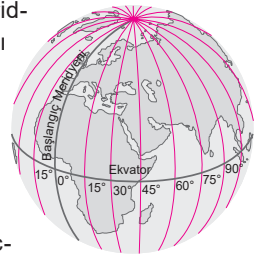
NOT

Aynı enlem ya da paralel üzerinde bulunan noktaların;

- ✓ Ekvator'a uzaklıkları
- ✓ Çizgisel hızları
- ✓ Yer çekimleri
- ✓ Güneş ışınlarını alma açıları
- ✓ Gece ve gündüz süreleri
- ✓ Gece - gündüz arasındaki süre farkları
- ✓ Güneşin doğuş ve batış süreleri aynıdır.

MERİDYEN (BOYLAM)

- Bir noktanın başlangıç meridyenine olan uzaklığının açı cinsinden değerine de boylam denir.
- Başlangıç meridyeninin İngiltere'nin Londra kenti yakınlarındaki Greenwich Gözlemevi üzerinden geçtiği kabul edilmektedir.
- 180'i doğuda 180'i batıda olmak üzere 360 meridyen yayı vardır.

TEST
1

**TÜRKİYE'DE MADENCİLİK,
ENERJİ KAYNAKLARI VE
SANAYİ**

1. Aşağıdaki endüstri kollarından hangisi tarıma dayalı değildir?

A) Yünlü dokuma B) Cam C) Şeker
D) Sigara E) İlaç

2. Türkiye'de beş yerde petro - kimya tesisleri kurulmuştur.

Türkiye'nin ilk bulunduğu yerdeki petrolü işleyen tek petrol rafinerisi Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde hangi kentte kurulmuştur?

A) Şanlıurfa B) Siirt C) Adıyaman
D) Batman E) Mardin

3. Karadeniz Bölgesi'nin madencilik katkısı önemlidir.

Karadeniz Bölgesi'nde aşağıdaki yeraltı zenginliklerinden hangisinin rezervi fazladır?

A) Çinko B) Bakır C) Boksit
D) Bor mineralleri E) Fosfat

4. Aşağıdaki illerden hangisinin sınırları içinde petrol çıkarılmaktadır?

A) Adıyaman B) Konya C) Mersin
D) Kocaeli E) Elazığ

5. Türkiye'de artan enerji gereksinimine bağlı olarak enerji kaynakları giderek çeşitlenmekte ve yenilenebilir – çevreci enerji kaynakları değerlendirilmek istenmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi yenilenebilir enerji kaynaklarından biri değildir?

A) Doğal gaz
B) Jeotermal kaynak
C) Güneş enerjisi
D) Rüzgâr enerjisi
E) Hidroelektrik enerji

6. Aşağıdaki endüstri kuruluşlarından hangisi işlediği ham maddenin üretildiği çevrede kurulmuştur?

A) Mersin'deki petrol rafinerisi
B) Ereğli'deki demir-çelik fabrikası
C) İstanbul'daki sigara fabrikası
D) Erzincan'daki pamuk ipliği fabrikası
E) Murgul'daki bakır işletmesi

7. Ege Bölgesi'nin madencilikte Türkiye ekonomisine önemli katkıları vardır.

Aşağıdakilerden hangisi Ege Bölgesi'nde çıkarılan yeraltı kaynaklarından biridir?

A) Boksit B) Taş kömürü
C) Doğal gaz D) Linyit kömürü
E) Kükürt

8. Bir yörede enerji tüketimini artıran en önemli etken endüstrinin gelişmiş olmasıdır.

Buna göre aşağıdaki illerden hangisinde enerji tüketiminin diğerlerine göre daha az olması beklenir?

A) Kocaeli B) Adana C) Muğla
D) Bursa E) İzmir

TEMEL HUKUK BİLGİLERİ

11.ÜNİTE
1.BÖLÜMTOPLUMSAL DÜZENİ SAĞLAYAN
KURALLAR

1. Din Kuralları

- ⊙ İnsanların inançlarıyla ilgili ilişkilerini düzenleyen kurallardır. Din kuralları, manevi yaptırımlı kurallardır.

2. Ahlak Kuralları

- ⊙ İnsanların hem kendi vicdanlarına hem de diğer insanlara karşı görev ve sorumluluklarını düzenleyen kurallardır. Yoksullara yardım etmek, verdiği sözü tutmak, başkalarının canına, malına, namusuna saygılı olmak gibi kurallar ahlak kurallarıdır. Ahlak kurallarına uygun hareket edilmediği takdirde kişi toplumsal çevre tarafından kınanır. Ahlak kuralları manevi yaptırımlı kurallardır.

3. Görgü Kuralları

- ⊙ İnsanların birbirleriyle ve diğer insanlarla birlikte olduklarında nasıl davranmaları gerektiğini belirleyen kurallardır. (Oturma, yeme, içme, giyinme.. vb) Başka bir ifade ile sosyal hayatta uyulması gereken kurallar şeklinde tanımlanabilir. Görgü kurallarının yaptırımı manevidir.

4. Hukuk Kuralları

- ⊙ İnsanların birbirleriyle, toplumla ve devletle ilişkilerini düzenleyen kurallardır.
- ⊙ Hukuk kurallarının diğer kurallardan farkı, zorlayıcı olmasıdır. Bu kuralların yaptırımı ile diğer kuralların yaptırımları arasındaki fark, hukuk kurallarının yaptırımının devlet gücüyle desteklenmiş maddi yaptırımlar olmasıdır. Örneğin, suç işleyen bir kişi hapis cezasına çarptırılır.

HUKUK KAVRAMI

Pozitif (Müspet) Hukuk	Bir ülkede belli bir zamanda yürürlükte bulunan hukuk kurallarının (yazılı ve yazısız) tümüne birden pozitif (müspet) hukuk denir.
-------------------------------	---

Mevzu Hukuk	Bir ülkede yetkili bir makam tarafından konulan ve yürürlükte bulunan yazılı hukuk kurallarının tümüne birden mevzu hukuk denir. Örnek; anayasa, kanun
Tabii (Doğal) Hukuk	Bir ülkede ideal, yani "olması gereken hukuk" kavramını ifade eder.
Tarihi Hukuk	Yürürlükten kalkmış hukuktur. Örnek; 1961 Anayasası
Şekli Hukuk	Uyuşmazlıkların çözümünde izlenecek usulü gösteren hükümlerdir.

Hukuk Kurallarının Özellikleri

- ✓ Hukuk kuralları genel ve soyuttur.
- ✓ Hukuk kuralları yaptırıma bağlanmıştır.
- ✓ Hukuk kuralları değişken ve süreklidir.
- ✓ Hukuk kuralları bir tek olaya değil aynı kategoriye giren bütün olaylara uygulanır.

Hukuk Kurallarının Çeşitleri

1. Emredici (Amir) Hukuk Kuralları:	Kişilerin aksini kararlaştırma-yacakları, kesinlik ifadesi olan kurallardır. Örneğin; 18 yaşından küçüklere sigara satışının yasak olması
2. Tamamlayıcı Hukuk Kuralları:	Tarafların irade serbestisine sahip oldukları durumlarda onların eksik bıraktıkları, öngöremedikleri durumları tamamlamak amacıyla konulmuş hukuk kurallarıdır.
3. Yorumlayıcı Hukuk Kuralları:	Taraflarca düzenlenmiş, ancak yeteri kadar açıklık taşımayan durum ve davranışların açıklığa kavuşturulmasında kullanılan hukuk kurallarıdır.

TEST
1
ULUSLARARASI
KURULUŞLAR

1. Kuzey Atlantik Konseyinin (NATO) kaç üyesi bulunmaktadır?

A) 24 B) 26 C) 28 D) 30 E) 32

2. Birleşmiş Milletler teşkilatının yargı organı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Uluslararası Adalet Divanı
 B) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
 C) Vesayet Konseyi
 D) Sürekli Temsilciler Konseyi
 E) Bakanlar Konseyi

3. Birleşmiş Milletlere yardımcı kuruluşlar arasında yer alan Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatının uluslararası kısaltması aşağıdakilerden hangisidir?

A) ILO B) UNIDO C) UNESCO
 D) OECD E) UNICEF

4. Karadeniz Ekonomik İş Birliği Teşkilatının (KEİ) merkezi aşağıdaki şehirlerden hangisinde yer alır?

A) Atina
 B) Ankara
 C) İstanbul
 D) Sofya
 E) Tiflis

5. Aşağıdakilerden hangisi Birleşmiş Milletlere bağlı kuruluşlardan değildir?

A) Gıda ve Tarım Örgütü
 B) Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Teşkilatı
 C) Dünya Sağlık Örgütü
 D) Uluslararası Para Fonu
 E) Uluslararası Çalışma Örgütü

6. Aşağıdakilerden hangisi G-7 üyesi ülkeler arasında yer almaz?

A) Fransa
 B) Hollanda
 C) Almanya
 D) İngiltere
 E) İtalya

7. Aşağıdakilerden hangisi Ekonomik İş Birliği Teşkilatının (ECO) üyesi değildir?

A) Mısır
 B) Türkiye
 C) Tacikistan
 D) Pakistan
 E) Azerbaycan

8. İslam İşbirliği Teşkilatının (İİT) merkezi aşağıdaki şehirlerden hangisinde yer alır?

A) İstanbul
 B) Kahire
 C) Beyrut
 D) Cidde
 E) Riyad

CEVAP ANAHTARI

1	D	3	C	5	B	7	A
2	A	4	C	6	B	8	D

GENEL KÜLTÜR, GÜNCEL KONULAR

12. ÜNİTE

Bu ünite ilgili online soru çözmek için karekodu okutunuz.

2024 YILI GELİŞMELERİ

- Türk Devletleri Teşkilatı'nın (TDT) kurduğu Türk Dünyası Ortak Alfabe Komisyonu 34 harften oluşan Ortak Türk Alfabesini kabul etti.
- 2024-2028 yılları arasında ülkemizde 12. Kalkınma Planı uygulanacaktır.
- Uluslararası Uzay İstasyonuna çıkan Türkiye'nin ilk astronotu Alper Gezeravcı Dünya'ya döndü. Bu özel uzay uçuşunun ismi "Axiom Mission 3 (Ax-3)"tür.
- Türkiye'nin ikinci astronotu Tuva Cihangir Ataseven 8 Haziran 2024 tarihinde uzaya gitti.
- 9 Temmuz'da Türkiye'nin ilk yerli ve millî haberleşme uydusu Türksat 6A SpaceX iş birliğiyle uzaya gönderildi.
- 6 Kasım 2024 tarihinde Kırgızistan'ın başkenti Bişkek'te gerçekleşen 11. Türk Devletleri Teşkilatı Zirvesi'nde bayrağın yeni şekli kabul edilmiştir. Yeni bayrak, Türk dünyasının ortak tarihi değerlerine ithafen Selçuklu yıldızı ile çevrelendi.
- Moğolistan'da yürütülen kazı çalışmalarında Orhun Yazıtları'nda adı geçen kayıp Türk şehri 'Togu Balık' bulundu. İzmir Katip Çelebi Üniversitesi öncülüğündeki kazıda ortaya çıkarılan kayıp şehir, Türklerin yerleşik yaşamıyla ilgili bilinen tarihi daha da eski dönemlere taşıdı. (28 Ekim 2024)
- Türkiye'nin İlk Yerli Helikopteri T625 GÖKBAY Jandarma Genel Komutanlığı'na Teslim Edildi. GÖKBAY, hava ambulansı, arama kurtarma ve kıyı ötesi taşıma gibi kritik görevlerde gösterdiği yüksek performansla dikkat çekiyor. (30 Ekim 2024)

2025 YILI GELİŞMELERİ

- BM Genel Kurulu 2025 yılını Uluslararası Güven ve Barış Yılı ilan etti.
- On İkinci Kalkınma Planı doğrultusunda; 2025 yılı, Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından "Aile Yılı" olarak ilan edilmiştir.
- 2025 Türkiye-Macaristan Bilim ve İnovasyon Yılı ilan edildi.
- 2025 yılı Dünya Spor Başkenti seçilen yer Fransa'nın Monaco şehri olmuştur.

- İslami Eğitim, Bilim ve Kültür Organizasyonu (İSESCO) tarafından 2025 İslam Dünyası Kültür Başkenti ilan edilen şehir Özbekistan'ın Semerkant şehri olmuştur.
- AB Konseyi Dönem Başkanlığı'nı 2024 Temmuz ayından beri yapan Macaristan, görevini 1 Ocak 2025 itibarıyla altı aylığına Polonya'ya teslim etti. Danimarka, 1 Temmuz 2025 tarihi itibarıyla AB Konseyi Dönem Başkanlığı'nı 6 aylık süreyle Polonya'dan devraldı.
- 1 Ocak'ta Bulgaristan ve Romanya Schengen Bölgesine dahil oldu.
- Antalya'da tedavi gören arabesk müziğinin usta ismi Ferdi Tayfur, tedavi gördüğü hastanede hayatını kaybetti.
- 5 Ocak'ta 82.si düzenlenen Altın Küre Ödülleri Beverly Hills'te sahiplerini buldu.
- 6 Ocak'ta Endonezya, BRICS'e katılan onuncu ülke oldu.
- Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasının (CSO) eski keman virtüözü Ayla Erduran, İstanbul'da yaşamını yitirdi.
- 7 Ocak'ta ABD'nin Kaliforniya eyaletinde büyük bir orman yangını oldu.
- 8 Ocak'ta Türk edebiyatının önemli isimlerinden, yazar, senarist, eleştirmen Selim İleri; 75 yaşında hayatını kaybetti.
- İki kuyruklu yıldız çıplak gözle veya dürbünle görülebilir olacak. Bunlardan biri 13 Ocak 2025'te Dünya'ya en yakın geçişini gerçekleştiren C/2024 G3 (ATLAS), diğeri ise Kasım 2025'te gözlemlenebilecek olan 210P/Christensen.
- Türk tiyatro, sinema ve dizi dünyasının yanı sıra seslendirme alanındaki çalışmalarıyla da tanınan usta sanatçı Bedia Ener, 2025 yılında 70 yaşındayken hayatını kaybetmiştir.
- 21 Ocak'ta Bolu Grand Kartal Otel yangınında 78 kişi öldü. 1 günlük milli yas ilan edildi.
- UNESCO ve Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO), 2025 yılını Uluslararası Buzulların Korunması Yılı olarak ilan etmiştir.
- 20-24 Ocak'ta İsviçre'nin Davos kentinde Dünya Ekonomik Forumu (WEF) gerçekleştirildi.
- "Şirin Baba, Bugs Bunny, Barni Moloztaş" ünlü çizgi film karakterlerini seslendiren tiyatro oyunculuğunun yanı sıra televizyon, sinema ve seslendirme çalışmaları

TEST
3

**TÜRKİYE VE DÜNYA İLE İLGİLİ
GENEL, KÜLTÜREL VE GÜNCEL
SOSYOEKONOMİK KONULAR**

1. "Düşünüyorum öyleyse varım" sözünü kullanan kişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Thales
- B) Socrates
- C) Descartes
- D) Platon
- E) Aristo

2. Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal Atatürk'ün bizzat kaleme aldığı eserlerden biri değildir?

- A) Cumâli Ordugâhı
- B) Vatandaş İçin Medeni Bilgiler
- C) Takımın Muharebe Talimi
- D) Zabit ve Kumandan ile Hasbihal
- E) İstiklâl Harbimizin Esasları

3. Tokyo Olimpiyat Oyunlarında altın madalya kazanarak Türk boks tarihinde altın madalya kazanan ilk kadın boksör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Büşra Işıldar
- B) Hülya Şahin
- C) Busenaz Sürmeneli
- D) Gülsüm Tatar
- E) Büşra Işıldar

4. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin üye sayısı kaçtır?

- A) 9
- B) 11
- C) 13
- D) 15
- E) 17

5. Nemrut Dağı yamaçlarında Antik Çağ'da yaşamış olan uygarlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Athena
- B) Kommagene
- C) Zeugma
- D) Heraon
- E) Xanthos

6. Dünyadaki ilk denizaltı olarak da bilinen Osmanlı Devleti'nin ilk denizaltısı olan "Tahtelbahir" hangi padişah döneminde yaptırılmıştır?

- A) III. Ahmet
- B) II. Mustafa
- C) III. Selim
- D) II. Mahmut
- E) Abdülaziz

7. BBC'nin düzenlediği ve dünyanın farklı coğrafyalarında yaşayan 177 film eleştirmeninin oy kullandığı "21. Yüzyılın 100 Harika Filmi" listesinde tek Türk filmi olarak yer alan ve Cannes Film Festivalinde Büyük Jüri Ödülüne layık görülen "Bir Zamanlar Anadolu'da" filminin yönetmeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Derviş Zaim
- B) Semih Kaplanoğlu
- C) Metin Erksan
- D) Nuri Bilge Ceylan
- E) Mustafa Kara

8. Tarihte ilk madeni parayı basan Lidya Krallığı'nın başkenti "Sardes Antik Kenti" aşağıdaki şehirlerden hangisinde bulunmaktadır?

- A) Manisa
- B) Burdur
- C) Muğla
- D) Denizli
- E) Antalya

ONLINE DİJİTAL EĞİTİM PLATFORMU

- Deneme Sınavı (Sınırsız)
- Türkiye Geneli Deneme Sınavları (Sınırsız)
- Soru Sayısı (Sınırsız)
- İstatistikler (Sınırsız)
- Yorum Yazabilme
- Ders Notları
- Ders Sunuları
- İnteraktif İçerikler
- İnfografikler
- Podcastler
- Video Özetler
- Hızlı Öğrenme
- Soru Cevap
- İstatistikler

Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM)

Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği Sınavı

Kayıtları Başladı...✍

194

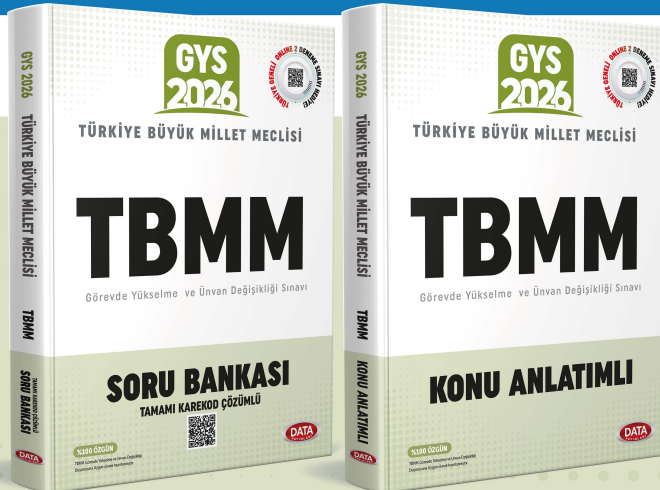
KURUM SINAVI

76K+

MEVCUT SORU

10426

MEVCUT KULLANICI

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi 1518 Sok.
Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20 Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 29 95 - WhatsApp: 0 505 925 57 81
www.datayayinlari.com | bilgi@datayayinlari.com

